

LER & HALMBYGGE

Utskick till medlemmar i Lerbyggföreningen i Sverige

Nummer 1/2013

www.lerbyggforeningen.se

info@lerbyggforeningen.se

Ordföranden har ordet

Sedan årsmötet har vi en ny styrelse. Michael Bergman tillsammans med stora delar av den gamla styrelsen tackade för sig. Men de fortsätter att vara aktiva inom föreningen som föredragshållare och kursledare med mera.

I den nya styrelsen valdes jag, Magnus Kronnäs, till ordförande och Bo Bergstrand till kassör för föreningen. Dessutom anslöt sig Christina Flood som ledamot. Fred Andersson och Eva Larsson är också kvar som ledamöter i föreningen.

Vi har tryckt upp nya foldrar! Du kan få vår folder genom våra kontaktpersoner:

Michael Bergman, Storgatan 28A, 75331 UPPSALA
Tel: 018-132309/073-6245616

Ulf Henningsson, Rosenvingeg. 1, 43163 MÖLNDAL
Tel: 031-276070, 073-6579019

Johannes Riesterer, Näsdalsplatån 29, 13469 INGARÖ
Tel: 08-57029090/ 0702-699008

Fred Andersson, Banérsgratan 6B, 41503 GÖTEBORG
Tel: 0705-684344

När du gör din inbetalning skicka gärna med din e-postadress så att vi har rätt adress för elektroniska utskick eller du

kan skicka din mejladress till info@lerbyggeföreningen.se. Vi är tacksamma för detta så att vi kan sända meddelande och information på detta sätt. Föreningen sparar en del arbete och pengar om vi kan skicka elektroniskt.

Det har också visat sig genom åren att det som fungerar bäst för kommunikation mellan medlemmarna är e-post. För att underlätta mejlkonversationer kommer vi under våren att börja använda mejllistor för att få en bättre kommunikation. För att för att inte krångla till det så sköter vi administrationen av dessa sidor manuellt utifrån vår medlemslista.

Vi vill ändå skicka ut minst ett utskick på papper per år då vi tycker att det är trevligt sätt att kommunicera på. Dessutom är det genom vanliga brev som vi vet att vi når flest medlemmar.

Och till sist hjärtligt välkomna till vårt årsmöte. Vi har ett väldigt bra årsmöte i Mundekulla på gång. Med ett väldigt trevligt program på lördagen och ett årsmöte på söndagen då du kan påverka föreningens framtid. Läs mer om årsmötet nedan.

*Väl mött
/ Magnus Kronnäs
Ordförande*

Fred skriver:

Nu kommer snart våren och med det vårt utskick som innehåller information om vårt årsmöte, många intressanta kurser, föredrag och en del notiser om utbildningsmaterial om lerputs och Terra Incognita & European network. På första sidan har du ett hus som ligger i Nödinge och är byggt av Bengt Östlund med lerhalms-teknik och av timmer som han har tagits i skogen kring huset. Detta hus har fått ett miljöpris.. På sista sidan ser ni bilder från årsmötet i Gotland, som var mycket trevligt och inspirerande.

Rapporter: ett "nätverk för hållbara hem" för företag inom byggnadsvård och ekologiskt byggande har bildats i Västra Götaland genom Byggnadsvård i Nääs i bland medlemmarna där finns bland annat våra Ler & Halmhusbyggare Maja Lindstedt & Jesper Zander, Ulf Henningsson och Disa Ang-

bratt samt arkitekt Jan Hedberg. Man har även ett samarbete med Passivcentrum i Alingsås. Detta nätverk är säkert något som kommer att driva på utvecklingen.

På beställaresidan håller man på att skapa "ecovillage Svandammen", som arbetar för att det skall anläggas en större ekoby med 200 fastigheter i Göteborgstrakten, jag arbetar där för att man skall införa våra byggtekniker. En annan intressant sak, när vi i lerbyggeföreningen hade höstmöte i Krossekärr, besökte vi Marie Hedbergs och Snäckans hus där, hon hade isolerat sitt hustak med lerull. Skulle vara roligt om någon mer skulle vara intresserad av detta och kanske ville utveckla metoden. Marie kommer för övrigt att ordna en putskurs i vår, se vidare i utskicket.

*Ha det bra
/ Fred*

Inbjudan till föreningens årsmöte

*Vi har tagit fram ett paketpris till våra medlemmar.
Alla är välkomna. Sista anmälningsdag 19 april.*

Mundekulla

Kurs • Retreat • Konferens

Lerbyggehelg, 26-28 april 2013

Välkommen att inspireras av lerbygge tekniken genom studiebesök, teori och praktik. Många anser att lera världens bästa byggmaterial, både billigt, uthålligt och miljövänligt. Ungefär en fjärdedel av mänskligheten bor i lerhus, i Afrika hittar man lerbyggetekniken överallt men i Sverige har vi alltmer kommit ifrån leran som byggnadsmaterial.

Helgen erbjuds till ett subventionerat pris och arrangeras av Lerbyggeföreningen i Sverige (www.lerbyggeföreningen.se) och Mundekulla kursgård för att uppmärksamma och inspirera till hållbart och ekologiskt byggande.

Helgens upplägg

Mundekulla lät uppföra ett mycket vackert sexkantigt halmbalshus (se nedan) under 2011- 2012, där halmbalar använts som isoleringsmaterial. Peter Elmberg berättar och visar bilder om lerhuset och Mundekulla under fredagkvällen.

Under lördagen gör vi en rundtur och besöker lerhus i Kalmar (Fastlycke) och Växjö regionen (Storkeboda och Universitetet).

Vi träffar inspirerande eldsjälar och får ökad kunskap om lerbygge tekniken. Vi passerar även Solmarka Biodynamiska gård.

Under söndag fm äger Lerbyggeföreningens årsmöte rum (du blir automatisk medlem om du deltar i helgen). Det finns även möjlighet att prova på att bygga med lera eller vandra i Mundekullas vackra Astrid Lindgren miljö under söndagen

Information om Mundekulla

Mundekulla är stilla och vackert beläget, en mil sydväst om Emmaboda i sydöstra Småland. Platsen genomsyras av ekologiskt tänkande, värme och omsorg där dåtid möter framtid. Mundekulla erbjuder många fina exempel på varsam restaurering och ekologisk byggnation omgivet av ett vackert och mångskiftande landskap. Huvudbyggnaden är från 1820 talet och gården utgörs av flera byggnader består delvis av återanvända kontorsmoduler som byggts om till kontor och boenderum. Även timmerstugor och hölador har flyttats till platsen. Lerbyggeföreningen har tidigare deltagit på Mundekullas byggnadsvårdsmässor som arrangerades 1999-2002.

Hålltider och pris

Tid & kost: Fredag 26 april kl 18.30 – söndag 28 april, kl 14.00. All kost ingår samt Lördagens utflykt.

Pris: *Medlemmar:* 1300:- inkl del i 2-bäddrum med delad dusch & toa. (*Ej Medlem:* 1525:-, inklusive medlemskap för 2013.)

Tillval: Boende i dubbelrum med egen dusch och toa + 300:- Enkelrum med egen dusch och toa + 600:-

Endast lördag: Studiebesök inkl lunch kl 10.00-18.00. *Medlemmar:* 500:-, (*Ej Medlem:* 700:-)

Allmän info

♥ Medtag lakan/handduk. Kan hyras för 100:-/set i receptionen vid incheckning. Var och en städar sitt rum.

♥ Gruppen hjälps åt med disk (Ca 3-4 pers a´ 30 min efter varje måltid). Medtag kläder för utomhusbruk.

♥ Tåg ankommer Emmaboda från hela landet, därefter Mundekullataxi 150:-/bil, 0471-10100 (förbokas dagen före).

♥ Vi serverar vegetarisk mat och tar hänsyn till gluten- och laktosallergiker.

Anmälan

Kontakta Bo Bergstrand på tel 08-7714624, teraz64@gmail.com samt betala 500:- till Lerbyggeföreningens pg 4978564-5.

Märk talongen "Årsmöte". Resterande summa betalas vid ankomst. (Möjligt att betala hela summan vid anmälan.)

Storkeboda

Mundekulla

Fastlycke

EU-stöd till utbildning om lerputs

Äntligen ett professionellt utbildningsmaterial om lerputs!

Strax före jul 2011 började arbetet med att söka medel för att översätta den utbildning om lerputs som tagits fram av FAL i norra Tyskland. De har tillsammans med franska CRATerre gjort ett mycket ambitiöst projekt och från grunden tagit fram en kurs i att putsa med lera som både innehåller teorilektioner, praktiska övningar, instuderingsmaterial, experimentföreläsning och lärarhandledning.

Finland började

Det är Finland som dragit i projektet och som partners valt Sverige och Estland för att skapa Northern Clay Plaster Project, NCPP. Den långa ansökan för att få EU-medel lämnades in i januari 2012 och i slutet av augusti

fick vi besked att ansökan beviljats. Det innebär att projektet finansieras till 75% av EU-medel! Svensk partner i projektet är Hantverkslaboratoriet i Mariestad som är knutet till Dacapo och administreras av Göteborgs Universitet. NCPP löper över två år och kommer alltså avslutas hösten 2014.

Översättning viktig del

En stor del av projektet består av att översätta valda delar av det tyska kursmaterialet – det finns antagligen inte pengar till att översätta allt, så de mer avancerade delarna får vänta – men det handlar också om att anpassa utbildningsmaterialet till lokala förhållanden, bestämma vilken nivå man vill hålla utbildningar på och ta fram en pilotkurs. Resultatet ska sedan tillhandahållas för allmänheten, t ex

genom att man säljer en CD eller en tryckt version av kursen.

Förankra materialet i Sverige

Jag kommer vara engagerad via Hantverkslaboratoriet och göra en stor del av det svenska jobbet, men vi räknar med att sammanställa grupper och skicka ut material för kommentarer så att materialet får en bred förankring i Sverige. Detta är en efterlängtat möjlighet att tillhandahålla en utbildning på hög nivå med professionellt undervisningsmaterial och det är jag personligen väldigt glad och förvåntansfull inför!

Återkommer med rapporter under projektets gång...

/Jenny

Lernyheter från hela världen

Terra Incognita & European network

I maj 2011 hölls ett möte i Marseille där projektet TERRA INCOGNITA presenterade sina resultat efter att ha inventerat lerbyggandet inom Europa. Flera partners inom projektet hade rest runt i Europa för att ta reda på vilka tekniker som används, vilka historiska byggnader som finns, hur stort beståndet av lerbyggnader är, vilka nyckelpersoner det finns i varje land. Året innan hade Mariana Correia och Jacob Merten från Portugal varit i Sverige och träffat lerbyggare (bl a hos Maja Malmgren i Vekhyttan) och dokumenterat lerbyggande. Resultatet av denna sammanställning finns tillgängligt i boken TERRA INCOGNITA och via webbsiten www.culture-terra-incognita.org

I samband med detta möte samlades ett antal av deltagarna för att diskutera möjligheten att starta ett europeiskt nätverk för lerhusbyggande och en liten arbetsgrupp utsågs

för att påbörja arbetet. Det finns numer en website, www.euroearth.org, och det går att bli medlem i nätverket vilket än så länge är gratis.

Planen är nu att ta fram stadgar och formalisera detta nätverk så att det kan få status om organisation/förening. Det är ett långsiktigt arbete men Horst Schröder från tyska lerbyggföreningen Dachverband Lehm (DVL) är mycket engagerad, tillsammans med undertecknad och några fler. Förutom att ge möjlighet till internationella kontakter och utbyte kan ett europeiskt nätverk även koordinera projekt och underlätta samarbete för att t ex ta fram byggregler, testa olika lerbyggmaterial, få lertekniker certifierade mm. Vi ser fram emot projektets utveckling och uppmanar er som är intresserade att gå in på www.euroearth.org och anmäla er som medlem – ifall ni inte redan gjort det – och på så vis hålla er uppdaterade om vad som händer. Utmaningen är förstås finansiering men det brukar dyka upp goda idéer efterhand!

LEHM 2012 i Weimar, Tyskland

Med ungefär 4 års mellanrum arrangerar tyska lerbyggeföreningen Dachverband Lehm (DVL) en internationell – eller i alla fall europeisk – konferens om lerbyggeri. I början av oktober i år hölls den i Weimar i östra Tyskland. Det var två dagar av föreläsningar, presentationer och teoretiska workshops samt en dag med utflykt och besök vid intressanta byggnader.

Från Sverige deltog Cia och Lars Allan Palmgren, Hans Bulthuis och Jenny Andersson (alla Lbf-medlemmar) samt två Chalmersstudenter. Det fanns ytterligare någon skandinav men majoriteten var förstås tyskar. Representerade var ändå de flesta västeuropeiska länder samt några enstaka mer långväga gäster. Efter att ha besökt ett flertal internationella konferenser så har ovannämnda personer ett rätt stort nätverk och det finns möjlighet att passa på att diskutera aktuella projekt med internationella kollegor. Konferensspråk är tyska och engelska och simultantolkas. Det är dels forskningsprojekt som presenteras, dels rapporter om byggprojekt av särskilt intresse. För ”mindre märkvärdiga” projekt finns det också möjlighet att skicka in en poster som anslås i anslutning till konferensen. Uppmaning att inkomma med bidrag brukar gå ut nästan ett år innan själva konferensen.

I samband med LEHM 2012 höll också DVL sitt årsmöte där en ny ordförande valdes. Horst Schröder, som i många

år varit DVLs ordförande, går nu i pension och man hade till slut vaskat fram en lämplig efterträdare. Hon heter Constanze Küsel och jobbar för hantverksskammaren i Koblenz. Vi önskar henne god lycka med uppdraget!

TERRA 2012 i Peru

TERRA 2012 hölls i våras i Peru, vad vi vet så fanns det ingen svensk deltagare där. TERRA-konferenserna arrangeras regelbundet vart fjärde år av The Getty Institute, ICOMOS, UNESCO m fl och har fokus på byggnadsvård och restaurering av lerbyggnader. Enligt ett inlägg på twitter kommer TERRA 2016 hållas i Lyon i Frankrike och då blir det lättare för oss svenskar att ta oss dit! Till TERRA 2008 i Mali reste, som en del av er säkert minns, 10 svenska deltagare.

Earth USA 2013

Detta torde vara nästa stora lerkonferens. Earth USA hålls i Santa Fe, New Mexico 4-6 oktober 2013. Konferensen ska behandla byggmaterialet lera ur ett brett perspektiv och kommer ha med både lersten, stampad jord, pressade lerstenar (CEB) och mackelering (cob) liksom alla material och metoder där lera är bindemedlet. Uppmaning att komma in med bidrag till presentation eller poster har redan gått ut. Läs mer på

www.earthusa.org

Arkitekt Jenny Andersson har ett stort intresse för lera som byggnadsmaterial och hon har också ett stort kontaktnät över hela jorden. Det är Jenny som samlat in alla notiserna ovan.

Gå på lerkurs

Nedan en lista på de kurser och aktiviteter vi känner till nu med preliminära datum.
Efter kalendariet följer en närmare presentation av kurserna när
sådan finns samt kontaktuppgifter .

Kalendarium för våren och sommaren 2013

Datum	Kurs/aktivitet
8-10 mars:	Lerputs/Lerklining
3 heldagar under april-juni	Färdigställande av lerklinad vägg samt traditionellt byggnadsmåleri
13 april:	Föredrag om de två huvudspåren i miljömedvetet byggande
14 april:	Bildvisning med historisk exposé över lerbyggandet
14 april:	Ingenjör Ulrika Nordqvist-Gräll, den första svenska personen
20 april:	Heldagsseminarium om lerbygge med Eva-Rut Lindberg
23 april:	Lerklining och andra lerbyggemetoder
25 april:	Lerklining och andra lerbyggemetoder
8- 25 maj:	Lerputs
25-26 maj:	Lerklining
31 maj – 2juni:	Bygga hus med halmbalar
28 – 30 juni:	Introduktion om lerputsning samt finputs halmbalshus i Lilla Krossekärrens ekoby på Orust
1 juni:	Lerklining och andra lerbyggemetoder
14-16 juni:	Lerputsning/lerklining
12-14 juli:	Bygga hus med halmbalar
Vecka 28:	Vårdinge by folkshögskola
Byggsäsongen 2013:	I Gullsjövägen i Järbo är många aktiviteter planerade, för de flesta finns "hålltider" men inga exakta datum är satta.

Lerklining den 25-26 maj 2013

Kursen inleds med en historik och genomgång av lera och dess egenskaper. Lerputs på olika underlag interiört liksom exteriört behandlas. Olika putsblandningar tillverkas och deltagarna får pröva på att applicera på skivor. Ytbehandling, bemålning av lerputs förevisas samt genomgång av verktyg och redskap. Vi kommer även slå och mura med lertegelsten.

Lerbyggare och snickare Johannes Riesterer.

Presentation av Johannes

Tid: 25-26 maj 2013 kl 9-16

Kostnad: 2 800 kr

Plats: Skånska Gruvan

Bokning görs på Skansen Bokning tel 08-442 82 70 eller bokning@skansen.se.

Skriv namn på alla deltagare, adress, telefonnummer.

Bokningens öppettider är mån-tis, tor-fre kl 9-15 (lunchstängt kl 12.30-13.30), ons kl 13.30-15.

Fakturering sker efter kursen.

Johannes skriver:

Hej till alla,

Den regelbundet återkommande lerkursen på Dacapo "Lera – metoder och material" går inte i september år

2013 som planerat. Den är i stället uppskjuten till 2014, p g a bristande ekonomiska resurser på Dacapo i Mariestad. Som kompensation för kursen på DaCapo kommer jag att organisera en kurs på Vårdinge by folkshögskola nära Järna. Den kommer att vara under vecka 28 och ha plats för 20 deltagare. Jag återkommer om mer detaljer, men tänker organisera en kurs helt baserad på ideella insatser, men på en hög professionell nivå. Jag vill gärna göra det i nära samarbete med lerbyggföreningen, men för ögonblicket är bara datumet, samt mat och logi ordnat.

bästa hälsningar Johannes

För mer information kontakta mig eller gå in på min hemsida.

telefon: 0702-69 90 08,

hemsida : www.svenskajordhus.se

Kurs i lerputs på halmbalshus planeras i början av sommaren hos Stefan Backa i Västerås. Mer information på www.halmbacken.se telefon:070-3011410

forts. följande sidor

Nedanstående fyra kurser arrangeras av
Slöjd & Byggnadsvård
Nääs slott, 448 92 Floda
sljodochbyggnadsvard@vgregion.se
0302-520 530

8-10 mars Lerputsning/lerklining

Att lerputsas eller lerklina väggar var en självklarhet förr i tiden när man ville ha släta och täta väggar. Idag har den tekniken återigen blivit aktuell, både i gamla hus och i nya där man vill bygga med ekologiskt hållbara material. Under kursen kommer du att få prova på både grovputsning och finputsning tillsammans med en professionell lerbyggare. Det kommer även att bjudas på tillfälle att besöka en lerputsad timmerstuga. Möjlighet finns till övernattning i Fåglum för 150 kr per person.

Kursledare: Ulf Henningsson, lerhusbyggare
Avgift: 1 700 kr

31 maj – 2 juni Bygga hus med halmbalar

Välkommen till kursen att bygga hus med halmbalar. Under 2 1/2 dagar bygger vi en tillfällig paviljong på det vackra Nääs-området. Den kommer sedan att lerputsas under en kommande lerkurs och därefter stå kvar som inspiration hela sommaren. Under denna kurs lär du dig hur man kan arbeta med sunda och närproducerade ekomaterial som halm för husbygge. Vi kommer att bygga upp en provvägg där vi får lära oss de olika momenten som ingår. Själva grundarbetet och en stomme av stolpar kommer att stå på plats när kursen börjar. Under kursdagarna kommer vi att gå igenom moment som hur hårt balarna ska pressas, hur man delar och syr om dem och hur man tar ut öppningar för fönster m.m. samt hur de förankras med dymplingar och hur man väderskyddar dem med lerbruk. Praktik och teori (ca 50/50) varvas under dagen. Kursen går utomhus vid Källnääs på Nääs Slott & Slöjdseminarieområde. På lördagseftermiddagen – mellan klockan 16 och 18 kommer vi att försöka göra ett studiebesök till ett färdigt halmbalshus ca 3 mil öster om Nääs. Det är frivilligt för dem som tycker det är roligt.

En av kursledarna är civilingenjören och ekobyggaren Ulf Henningsson. Han har flerårig erfarenhet av att arbeta med lera och anlitas också ofta som kursledare. Kursledare är också Maja Lindstedt. Maja är halm- och lerbyggare sedan ett tiotal år och har också byggt sig ett eget halmbalshus. Maja är också blivande arkitekt.

Avgiften är 1700 kronor .

14-16 juni Lerputsning/lerklining

Att lerputsas eller lerklina väggar var en självklarhet förr i tiden när man ville ha släta och täta väggar. Idag har den tekniken återigen blivit aktuell, både i gamla hus och i nya där man vill bygga med ekologiskt hållbara material.

Tillsammans med en professionell lerbyggare lerputsar du väggar både invändigt och utvändigt på ett halmbalshus som håller på att uppföras.

Kursledare: Ulf Henningsson & Maja Lindstedt, ler- och halmhusbyggare
Avgift: 1 700 kr

12-14 juli Bygga hus med halmbalar

Denna kurs hålls i samband med bygge av ett litet permanent halmbalshus i Sikhall norr om Vänersborg. Vi bygger väggar av halmbalar och lär oss alla moment som ingår. Det är en praktisk kurs med några teoretiska genomgångar. Vi kommer även diskutera kretsloppslösningar i samband med boende och göra studiebesök på ett kretsloppshus i växthus på platsen.

Kursledare:
Maja Lindstedt & Jesper Zander, halmhusbyggare
Avgift: 1 700 k

Lerklining och andra lerbyggemetoder

Torsdag 23/5 kl. 18-21

Lördag 25/5 kl. 10- 16

Lördag 1/6 kl. 10-16

samt studiebesök

Michael Bergman, f.d. ordförande i Lerbyggföreningen börjar

Dag ett på kvällen med en bildvisning om lera som byggmaterial i Sverige och världen.

Dag två blir en heldag med blandning av lera och både klining av timmervägg och några andra tekniker, som vedmurning, flätverk med lera och moderna lerväggar.

Efter en vecka (när väggen är torr) fortsätter vi med dag tre, då vi förutom att fortsätta med de tekniker som deltagarna vill göra, även gör färdigt vår lerklinade timmervägg med finputs. Beroende på när ägaren kan ta emot, så åker vi på studiebesök till ett energisnålt halmbalshus med lerklinade väggar som är under uppförande utanför Västerås.

Färdigställande av lerklinad vägg samt traditionellt byggnadsmåleri

3 heldagar under april-juni

Vi färdigställer lerklinade väggar med finputs i Färdestugan och målar dem med traditionella metoder under ledning av en erfaren byggnadsmålare.

Plats: Färdestugan, Norberg

Info om kursinnehållen: 021-39 80 79 mikael.kruse@vasteras.se www.vallbyfriluftsmuseum.se

Kurskostnad: 1500 kr, 1400 kr för medlemmar i Nätverket för Byggnadsvård i Västmanland

I avgiften ingår fika, men inte lunch.

Stödmedlemskap i Nätverket för Byggnadsvård i Västmanland kostar 200:-/år, se www.byggnadsvardvastmanland.se

Anmälan genom Studieförbundet Vuxenskolan:

e-post: vastmanland@sv.se

telefon: 021- 12 80 85

hemsida: www.sv.se/vastmanland

Lerklining och vedmurning

kommer att visas under en Byggnadsvårdsdag med hantverk och trädgårdsvård på Vallby Friluftsmuseum i Västerås den 19 maj kl. 10-16. Gratis inträde.

e-post: mikael.kruse@vasteras.se

telefon : 021-39 80 79

28 – 30 juni Introduktionkurs om lerputsning samt finputsning av halmbalshus

Vi börjar helgen på fredagskvällen med två föredrag av Disa Angbratt som talar om utvändig lerputs och Ulf Henningsson som talar om lerans mångfacetterade egenskaper och sina erfarenheter av många års lerbygge. Marie Hedberg visar sin takisolering av lerull och så tar vi en kvällsfika.

På lördag och söndag använder vi våra kunskaper till att finputs Snäckans halmbalshus.

Kursen hålls i Lilla Krossekärns ekoby på Orust och på lördagseftermiddagen finns möjlighet att gå runt och titta på de olika husen innan vi äter middag tillsammans.

Anmäl dig senast 26 juni.

Anmälan kan göras till:

Marie Hedberg

telefon 0708-79 05 92

e-post: marie@fotoochform.se

Disa Angbratt

telefon 0739-87 48 54

e-post: angbratt@gmail.com

Kurs, föredrag och workshops på Gullsjövägen i Järbo

På Gullsjövägen i Järbo (i Gästrikland) håller Marjo Marthin och hennes make "Lärkan" på och bygger upp lite av en folkbildningsgård kring "ekobygg med lera" och angränsande aktiviteter. Flera kurser och många workshops har redan genomförts, även flera föredrag om lerbygge och åtskilliga guidade turer med visning av befintliga byggen med lera. På mindre än tre år har flera trossbottnar lerklinats, två mindre trähus lerklinats invändigt och tre nya hus har uppförts i två olika lerbyggetekniker. På flera håll är det inbyggt "provkartor" av ännu fler tekniker redovisade med "sanningsfönster". Ett tjockt lergolv är lagt på ca 3000 isolerande engångsflaskor. En hel del annat material är återanvänt, t.ex. "kaffefönster" i ett av lerhusen (d.v.s. kaffeburkar av glas som ger ljusinsläpp).

13-21 april Framtidsveckan

Under "Framtidsveckan" i april är många program planerade som berör omställningsarbete och miljömedvetenhet, här presenteras dock enbart programpunkter med direkt koppling till byggande:

13 april Kombinera gamla och nya byggnadstekniker

Kan gamla och nya byggnadstekniker och koncept kombineras för att ge hållbara bostäder?

Jan Akander, Tekn. Dr., Avd. Bygg-, energi- och miljöteknik, Högskolan Gävle.

Även demonstration och info om solel samt enkel lunchservering bl.a. med "solgräddade" våffor.

Janne Akander.

14 april Historik om lerbyggande och Michael Reynolds sex punkter

Michael Bergman ger i sin bildvisning en historisk exposé över lerbyggandet samt exempel på olika sorters arkitektur.

Michael Bergman.

Ytterligare en programpunkt söndag den 14 april: Ingenjör Ulrika Nordqvist-Gräll, den första svenska personen utbildad vid Arkitekt Michael Reynolds EARTHSHIP ACADEMY, visar bilder och berättar tillsammans med sin pojkvän Eric Ficinus som också gått utbildningen samt dessutom varit praktikant hos Reynolds i några månader. De redogör också för de sex principer som Reynolds utgår från i sina husbyggen.

Ulrika Nordqvist-Gräll och Eric Ficinus.

20 april Byggtekniker i lera och jord

Heldagsseminarium med Eva-Rut Lindberg, teknisk doktor och arkitekt, har i sin licentiatavhandling från 2002 "Gjort av jord – lerjord som byggmaterial i Sverige och länder med likartat klimat" beskrivit olika byggtekniker med lera och jord. Hon kommer att prata om dessa under seminariet som varvas med teori, diskussioner och övningar

Arkitekt och teknologie doktor Eva-Rut Lindberg.

Under byggsäsongen 2013

är många aktiviteter planerade, för de flesta finns "hålltider" men inga exakta datum är satta. Endast kursen med Ulf Henningsson är spikad: 22-25 maj. Så här ser förhoppningarna ut inför byggsäsongen (som förväntas starta i april):

- Linoljestykning invändigt i ett nybyggt lerhus
 - Målning med äggoljetempera på de oljade lerväggarna (när oljan torkat)!
 - Bygga "sommarstuga" för höns & kaniner med återvunna mjölkförpackningar som "takspån"
 - Resa ett "rundhus"-skelett
 - Lägga trägolv i ett lerhus !
 - Slå lersten !
 - Lerklina barack
 - Arbete med tak på ett lerhus, bland annat lägga takspån av tall!
 - Måla ett lerhus utvändigt (ev. med vattenglas)!
 - Laga ett lerhalmshus (där djur skadat konstruktionen)
- Kurs, grovlerputs med Ulf Henningsson 22-25 maj då vi planerar att putsa ett välarmerat grovlerputs med utfyllning som utjämning utvändigt på ett ovalt hus.

Möjlighet finns att som volontär delta i andra pågående aktiviteter mot mat, husrum och gemenskap. "WOOOF-are" från andra länder kommer troligen också att delta. Fler aktiviteter pågår, ovan nämnda är bara de som berör byggandet, främst lerbyggandet. För mer info, om möjligheter att delta i arbetet som volontär en tid och/eller intresse att komma på föreläsningar och/eller seminarium under framtidsveckan eller att delta i den enda regelrätta kursen kontakta oss.

e-post: marjo.marthin@telia.com

telefon: 0290 - 707 70

Ulf Henningsson.

